

ПАРТИИТЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ.

Напомняние на нѣкои уроци изъ народната ни история.

I.

Може да ся каже че партиитѣ иматъ добрата си страна. Въ опредѣлени граници на дѣйствия, и по извѣстни условия, тѣ приносятъ голѣми ползи както на частни чловѣци тѣй и на общества и народитѣ. Тѣ сж една събудителна сила, която не малко помага за издирванието на истината както въ науката, тѣй и въ политиката и даже въ религията. Когато тѣ ся придържатъ до законни и справедливи срѣдства; когато всѣкой има за свое правило да дѣйствува не отъ користолюбиви, властолюбиви, завистливи и отъ отмѣстителни побуждения, но отъ побуждения истинолюбиви и чисто-чловѣколюбиви, тогава партиитѣ сж сила, която бърже тика обществото къмъ напрѣдъкъ и благоденствие. Тогава чрѣзъ тѣхъ много заблудения, неправди и угнетавания ся откриватъ и отстраняватъ. Въ такъвъ случай партиитѣ не сж друго освѣнь срѣдство, чрѣзъ което разни чловѣци, безъ никакви кознодѣйства и враждебности, ся надпрѣварятъ, кой най-добръ да спомогне на чловѣчеството, и да го оправи въ пѣтѣтъ на истинната свобода и истинното напрѣдване и благоденствие.

Но партиитѣ иматъ и злата си страна. Когато тѣ ставатъ срѣдство за постижението на користолюбиви и тщеславни цѣли; когато партизанитѣ ся подбуждаватъ отъ властолюбие, сребролюбие, зависть, отмѣстителность и други подобни; когато тѣ турятъ частнитѣ си интереси, не-